

PARLAMENT BIH USVOJIO INICIJATIVU KOJA ADRESIRA PROBLEM PLAĆANJA VISOKIH TROŠKOVA ZASTUPANJA JAVNIH PRAVOBRANIOCA U POSTUPCIMA NAKNADE ŠTETE PREŽIVJELIH RATNIH ZLOČINA

Odgovor bh. vlasti ohrabrio preživjele u njihovoj borbi za pravdu

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine usvojio je inicijativu koja adresira problem plaćanja visokih troškova za javno pravobranilaštvo za građane, a posebno preživjele koji traže svoje pravo na odštetu za ratne zločine. Riječ je o dugogodišnjem problemu preživjeli ratnih zločina koji su pred bh. sudovima podnosili tužbene zahtjeve protiv entiteta kako bi ostvarili svoje pravo na naknadu nematerijalne štete, a koji su zbog primjene zastarnih rokova mahom odbijani prateći stav Ustavnog suda BiH iz 2014. godine, te su okončanjem takvih postupaka primorani plaćati visoke troškove zastupanja javnih pravobranilca entiteta. Kao posebno ranjiva kategorija, preživjeli ratnih zločina su u pokušaju traženja pravde prethodnom praksom bili "kažnjavani" plaćanjem naknada koje u nekim slučajevima dosežu i do nekoliko hiljada KM.

"TRIAL International već duže vrijeme pokušava pomoći žrtvama ratnih zločina koje su suočavaju sa problemom izvršenja sudskih odluka u kojima su dužni nadoknaditi troškove zastupanja javnim pravobraniocima, izuzimajući činjenicu da je većina preživjelih u nezahvalnoj imovinskoj situaciji i da se takvim postupcima zadaje konačan udarac od strane sistema koji je zanemario njihova prava i potrebe. Ova inicijativa je samo prvi korak i pokušaj rješavanja problema kroz izmjene zakona za žrtve kojima slijede takvi postupci. Nadamo se da će nadležne državne i entitetske institucije postupiti po preporuci Predstavničkog doma Parlamenta BiH i u narednom periodu započeti sa radom na ovom problemu", kazala je Lamija Tiro, pravna savjetnica organizacije TRIAL International.

Usvajanjem inicijative se sugeriše nadležnim državnim i entitetskim institucijama, odnosno institucijama Brčko Distrikta BiH, da pripreme izmjene i dopune zakona o parničnim postupcima, kako bi se uvrstila odredba o oslobađanju od plaćanja troškova postupka, koji obuhvaća i iznos naknade i nagrade javnih pravobranilaštava. Ovo je samo jedan od koraka u nastojanju TRIAL Internationala da se preživjelima ratnih zločina koji bi se u narednom periodu mogli naći u situaciji u kojoj su se mnogi prije već našli, pomogne na neki način. Podsjećamo, inicijativa poziva nadležne institucije da izmjene zakona usklade sa sudskom praksom Evropskog suda za ljudska prava.

"Žrtve ratnih zločina su, prema trenutnom stanju stvari, žrtve postojećih zakonskih propisa koji im onemogućavaju pravičnu naknadu i koji ih dovode do prosjačkog stapa zbog visine naknade u slučaju gubljenja spora, jer se naknada pravobraniteljima obračunava po advokatskih tarifi, iako su pravobraniteljstva budžetski korisnici. Ova dvostruka nepravda je bila moj osnovni motiv za podnošenje poslaničke inicijative i nadam se da će svi nivoi vlasti imati sluha i po hitnom postupku



17. septembar 2020. godine

usvojiti izmjene zakonskih propisa o parničnom postupku. Žrtvama su dovoljne ratne traume, ne treba ih biti i u miru”, kazala je Mirjana Marinković-Lepić, zastupnica Naše stranke u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, ispred čije stranke je i podnesena ova inicijativa.

Pored toga, u cilju sveobuhvatnijeg i efektivnijeg rješenja ovog problema, TRIAL International je započeo i edukacije za advokate koji zastupaju žrtve ratnih zločina u ovim sudskim postupcima kako bi ih upoznali sa praksom Ustavnog suda BiH, kada je u pitanju kršenje prava na imovinu i prava na pravično suđenje kroz primjenu odredbi o troškovima zastupanja javnih pravobranioca prema važećim zakonima o parničnim postupcima, kao i sa praksom Evropskog suda za ljudska prava po istom pitanju.

***TRIAL International** je nevladina organizacija koja se bori protiv nekažnjivosti počinitelja najtežih međunarodnih zločina i podržava žrtve u njihovoj borbi za pravdu. Organizacija pruža besplatnu pravnu pomoć, podnosi slučajeve, razvija kapacitete lokalnih aktera i zagovara poštivanje ljudskih prava. TRIAL International je sa radom počeo 2007. godine, a **TRIAL International - ured u BiH** je službeno otvoren 2013. godine. Organizacija se bori protiv nekažnjivosti i promovise tranzicijsku pravdu, čime nastoji unaprijediti prava žrtava ratnih zločina. Fokus rada je na najranjivijim skupinama, uključujući preživjele ratnog seksualnog nasilja, porodice nestalih osoba i bivše logoraše. Od početka rada u Bosni i Hercegovini, TRIAL International - ured u BiH pružio je besplatnu pravnu pomoć više od 500 žrtava međunarodnih zločina i zastupao 466 žrtava pred domaćim ili međunarodnim tijelima.*

Kontakt:

Amina Hujdur

a.hujdur@trialinternational.org

+387 33 219 873

trial.ba

trialinternational.org